

Előfizetési árak
 egész évre 4 frt, félévre 2 frt,
 negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 ke
 hirdetések mérsékelt árak szerint

▲ lap megjelenik minden osz-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő:
ENDRE JÁNOS

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 ha a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adódnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.
 ha a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVŰ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Az ujpesti iskolaépítés ügye.*

Ez a legégetőbb kérdés, mely Ujpes-
 ten helyes megoldást vár. Égető pedig
 azért, mert Ujpesten néhány száz gyer-
 mek, tanterem hiányában, az utcán
 ácsorog, tanítás hiányában erkölcsi és
 szellemi elzülésnek van kitéve. Ez na-
 gyon aggasztó jelenség, melynek levét
 a jövő társadalom fogja meginni és na-
 gyon sok dolgot fog adni a törvényszé-
 keknek. Hiszen a mai nehéz viszonyok
 közt a legóvatosabb tanítás mellett sem
 képes az iskola kellő eredményt felmu-
 tatni, mert a nép zöme nem sokat törö-
 dik a gyermekneveléssel, azt másod-
 rendű kérdésnek tartja mindig, sőt
 számtalan esetben *a mit az iskola épít,*
otthon az elhibázott, felületes nevelés le-
rombolja.

Ezért az iskolának kétszeres erővel
 kell oda hatni, hogy az otthon sem-
 milyen, sőt leggyakrabban az elzülés
 útjára terelt nevelést, helyes mederbe
 vezesse.

De ha nincs iskola!

Hol mentjük meg a gyermekeket az
 elzüléstől, hol mentjük meg a bűntől?

Ez az állapot így nem tarthat, azon
 sürgősen kell segíteni. Nem esodáljuk, ha
 a községben a szociálizmus, az anarkia
 úti fel fejt, mert magunk neveljük. A
 szülők elégedetlenek, gyermekeiket nem
 iskoláztathatják, tehát kénytelenek el-
 fordulni a társadalomtól, mert magunk
 ébresztjük fel bennük a gyűlöletet, az
 ellenszenvet a társadalom iránt.

Hiszen minden államnak alapköve a
 népiskola. Azon épül fel a nemzet, tehát
 mindnyájunknak *legfontosabb érdeke az*
iskola, a népnevelés.

És éppen ezt a szent ügyet nem tá-
 mogatjuk eléggé. Idegenkedünk tőle,
 sajnáljuk rá a költséget, mely a leg-
 szebb kamatot hozza majd a jövőben.

Az államot nem lehet mulasztással,
 vagy nemtörődéssel vádolni. Az meg
 tesz mindent a mit tehet, persze a ha-
 táron túl az sem mehet.

Wlassics Gyula dr. közoktatásügyi
 miniszter már a végletekig megy ugy
 is, csak hogy Ujpest tanügyét előbbre
 vigye, többet már azonban ő sem tehet,
 a legjobb akarát mellett sem. Most a
 községen a sor, hogy egy kis áldozatot
 hozzon, s habár nehezére esik is ezért
 az ügyért, mely a legfontosabb a község
 jövő fejlődésére nézve, anyagilag töb-
 bet kell tenni.

Az állam 1897-ben és az összes ál-
 lami iskolának költségvetésileg megál-
 lapított 1.603.036 frtnyi költségnek

*E közleményben elmondjuk a mi véleményün-
 ket; de azért az ügy érdekében szívesen meghall-
 gatjuk a mások véleményét is. Szerk.

egy tizenhatodrészt magára Ujpestre
 költötte.

De menjünk még tovább vissza.

Az állam az elemi iskolákra 1894-
 ben 37800 frtot, 1895-ben 46.500 frtot,
 1896-ban 61.000 frtot és 1897-ben
 67.000 frtot költött.

A polgári iskolákra: 1894-ben 11800
 frtot, 1895-ben 27000 frtot, 1896-ban
 26400 frtot és 1897-ben 31543 frtot
 frtot. A két intézetre összesen csak
 1894 óta 319043 frtot. De ebben az
 összegekben nincs mégbele értve, a
 8700 frtnyi évi lakbér kiadás és az új
 polgári leányiskolának 50000 frtos épí-
 tési költsége.

Ezzel szemben a község évenként
 8000 frttal járul hozzá az iskolák fen-
 tartásához.

Ilyen kedvező viszonyok között nincs
 egyetlen egy község sem egész Magyar-
 országon, ilyen csekély összegből nem
 iskoláztathatják gyermekeiket sehol.

Az állam most építtetni akar, föl-
 akar emelni 5 palotát 100 tanteremmel
 és mellékhelyiségekkel. A községtől
 csak azt kívánja, hogy adjon az építke-
 zésre telket, az iskolákat jó karban tartsa
 és fizesse a tűzkár elleni biztosítást.

Ezt az áldozatot kívánja az állam
 a községtől és Ujpest iskolaügye ren-
 dezve lesz.

A község viszont maga akar építeni,
 a tervek készek is már, de azt kívánja,
 hogy az állam járuljon hozzá évenként
 a most fizetett lakbérrel és engedje el
 a község mostani hozzájárulását.

Ez a két ellentét hátráltatja az is-
 koláknak az építésügyét, ez késlelteti
 a legégetőbb kérdés gyors elintézését.

Az állam ragaszkodik az álláspont-
 jához, a község is.

Csak hogy mi attól félünk, miszerint
 a község fogja huzni a rövidebbet, mert ha
 a község nem lesz hajlandó nagyobb ál-
 dozatokat hozni az iskolákra, az állam
 egyszerűen megvonja a támogatást és
 a törvény értelmében a község kényte-
 len lesz majd iskoláit egymaga fenntartani.

Ez pedig reánk ujpestiekre óriási
 csapás lenne, mely 120—150% pótdótot
 kívánna.

Gondoljuk meg tehát a dolgot jól és
 fontoljuk meg az ügyet alaposan, mert kü-
 lönben baj lesz a kréta körül. E. J.

Az első siker.

Az »Iparos munkások kiképzésére alakult
 ujpesti bizottság« által múlt vasárnap tartott
 első előadás minden tekintetben fényesen
 sikerült. Az érdeklődő közönség meglepő nagy
 számmal jelent meg és ez fokozta a közremű-
 ködők lelkesedését. Csepreghy Pál elnök szép és
 lelkesmegtöltő beszede után Endre János la-
 punk szerkesztője az alkotmányról tartott elő-
 adást, melyet a jelenlevők tapssal fogadtak.

Utána Illek Margit áll. isk. tanítónő ült a zongor-
 rához és kis kecsőivel olyan szép nótákat esalt
 ki a zongora billentyűiből, hogy a jelenlevők
 nem győztek eléggé tapssal jutalmazni. Oly
 művésziességgel játszott, hogy a legkényesebb
 igényeket is kielégítette. A közönség alig
 ocsudott fel a lelkesedésből, a midőn újból
 Répási Gusztika énekművésznő gyönyörű
 eneke ragadta el a hallgatókat, olyan hatást
 érvelt el, hogy a művésznőnek a programot
 meg kellett több énekkel toldania. Fleischer
 István szavalata pedig olyan nagyszerű volt,
 hogy neki is meg kellett szavalatát egy
 költeménnyel toldania. Szóval a jelen volt
 közönség olyan szép élvezetben reszesült,
 hogy nem győzte elismerését tolmácsolni a
 közreműködőknek. Most már hisszük és
 reméljük, hogy a közönség megérti a bizottság
 intencióját és az előadásoknak nagy sikere
 lesz Ujpesten.

Most vasárnap ismét igen érdekes előadás
 és fényes hangverseny lesz, melyre ez uton is
 felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

A bizottság e hó 20-án, megboldogult
 nagyasszonyunk, Ó felsége, az elhunyt királyné
 nevnapja alkalmából egy fővárosi dalárda
 közreműködésével nagy gyászünnepelet fog
 tartani.

Heti tájékoztató.

November 30 nap.

10. csütörtök. *András.* A várnai ütközet.
 II. Ulászló kir. elesik 1444.

11. péntek. *Márton.* Katona József, a »Bánk-
 bán« költője szül. 1792.

12. szombat. *Emília.* Rákosi Jenő író, szül.
 1842. Az alakuló ujpesti »Kisfaludi-kör« mű-
 kedvelői előadása este 8 órakor a Colosseum-
 ban. Színre kerül: a »Próbaházasság«.

13. vasárnap. *Szaniszló.* Uhland Lajos ne-
 met költő megh. 1862. Az ipari munkások
 részére nyilvános előadás és hangverseny d.
 u. pont 4 órakor az áll. polg. leányiskolában.

14. hétfő. *Levin.* Wekerle Sándor volt mi-
 niszterelnök szül. 1848.

15. kedd. *Lipót.* Brody Zsigmond, író, fő-
 rendiházi tag szül. 1840.

16. szerda. *Ódón.* Mészáros Lázár 1848-iki
 hadügyminiszter megh. 1858.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** A pénzügyminiszter
 Gligorescu Agoston számvizsgálat számtana-
 csossá nevezte ki. Gratulálunk!

— **Egy igazgató halála.** Roller Matyás a
 VI. ker. polg. fiúiskola igazgatója, ujpesti
 háztulajdonos e hó 8-án meghalt.

— **Berendelés.** A vallás- és közoktatásügyi
 miniszter Gosztonyi József ujpesti áll. elemi
 iskolai tanítót szolgálattételre a közoktatásügyi
 miniszteriumba rendelte be. Gosztonyi József
 ambiciózus, törekvő tanító, ezt a kitüntetést
 méltán megérdemelte.

— **Halalozás.** A kérelhellen halál egy
 régi derek polgárát Ujpesten ragadta el e hó
 7-én reggel fél 4 órakor. Id. Löwy Armint
 elele 76-ik és boldog házasságának 43-ik
 évében ragadta ki körülből a kegyetlen
 halál. A boldogultat most kedden a község
 nagy részvetele mellett kísérték örök nyuga-
 lomra. A megboldogultat nagyszámu rokonság
 gyászolja. Áldás és béke poraira!

— **Az ujpesti izr. iparos- és kereskedő W-
 jak egyletében** dr. Venetianer Lajos főrabbi
 múlt csütörtökön este kezdte meg tanulságos
 és érdekes rendes heti előadásait, mely alka-

Ne vegyünk osztálysorsjegyet

másutt mint **Márkus Sándor** bank- és
 váltóház üzletében Ujpest, Arpád-ut 12. szám.

lommal a tagok és vendégek szép számban jelentek meg. Dr. Venetianer Lajos ezen ismeretterjesztő és élvezetes előadásait minden csütörtökön este folytatja, melyre az ifjuság figyelmet lapunk útján is felhívjuk.

— **Választmányi ülés.** Az újpesti nemzeti szövetség hölgybizottsága f. évi november hó 12-én d. u. 4 órakor, az Istvánéri leányiskola igazgatói iroda helyiségében választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagok tisztelettel meghívhatnak. Wolfner Tivadarne elnök, Wüszner Henrikne jegyző.

— **Történelmi hangverseny.** Deutsch Jenő lapunk munkatársa f. évi november hó 27-én az iparos munkások vasárnapi előadásán történelmi hangversenyt fog rendezni, amely alkalommal Kaldy Gyulának kurucz notái fognak énekelni, hegedű- és zongorakísérettel előadásra kerülni. Ez oly egyszerű hangverseny lesz, aminőt még nem igen hallottunk Újpesten. Az érdekes hangverseny iránt nagy az érdeklődés.

— **Gyermekszínielőadás.** A budapesti első gyermek-színtársulat e hó 15-én d. u. fel 4 órakor egyszerű színielőadást fog rendezni a Colosseumban. Ez alkalommal színre fog kerülni a „Hőfőherce és a hét törpe” című látványos zindarab előképekkel, mely nagy hatást fog elérni. A szívet-lelket nemesítő előadást Rethy László jónévű színész rendezi, a mi elég garancia arra, hogy az előadás jól fog sikerülni. Belepti-díj: gyermekjegy: állóhely 10 kr., ülőhely 20 kr. Felöltötteknek: körszék 50 kr., zártzék 30 kr. A tisztajövedelem fele szegény gyermekek felruházására fordítatik. Ajánljuk a fenyvesnek ígérkező előadást olvasóink figyelmébe.

— **Felhívás.** A »Franklin-Társulat« kiadásában megjelenő 1899-ik évre szóló »Czim és Lakjegyzék« újpesti részének a szerkesztésével megbízatán: tisztelettel felkerem az ügyvéd- és orvosi kar tagjait, a köz- és magánhivatalnokokat, a kereskedőket, továbbá a penzintézetek elnökeit, a biztosító intézetek képviselőit, az egyetemek, körök és asztaltársaságok elnökségeit hogy velem alólírottal, úgy a saját, mint a vezetésük alatt álló intézetek pontos czim- és lakjegyzékét, egy levelezőlapon, mielőbb közölni sziveskedjenek. Tisztelettel: *Brankovics György* szerkesztő, Újpest, Deák-utca 8. szám.

— **Hülyék menháza.** Magyarországon a legutolsó népszámlálás adatai szerint 15,894 hülye egyen el s ezek számára egyetlen állami intézet áll fenn, amelybe csak gyermekeket helyeznek el. A felnőttek szakszerű ápolásáról és foglalkoztatásáról mindez ideig nem történt gondoskodás s ezek a község remei

maradnak s bárha látszólag ártalmatlanok, sohasem biztos senki sem, hogy egy ilyen szerencsétlen felzúgult pillanatában nem-e őt fogja életveszélyesen megsebesíteni. Ez történt nem régen, amidőn egy ilyen felzúgott szerencsétlen a gyanúlanul haladó községi bírót szurta le egy konyhakéssel. Ezeknek a szerencsétleneknek csak zárt intézetekben van helyük, a hol gondos ápolásban van részük s a hol megfelelő foglalkozással telik el az idejük. Ilyen intézetet letelített a »Szeretett« országos egyesület, — mely hazánk fennkölt lelkű hercegprímásának Vaszáry Kolosnak vednöksége alatt alakult meg s a melynek elnökei gróf Batthányi Gezáne és Rakovszky István — Budán a legegészségesebb helyen, a mely intézet december hóban nyílik meg. Ez intézetben 600, 400 és 250 frt évi díjért fogadják el ápolásra 10 éven felüli korban levő mindket nembeli hülye egyeneket, azonkívül vannak ingyenes helyek is vagyontalan hülyék számára. Jelentkezni lehet Scherer István egyesületi titkárnál (Budapest, VIII. Sándor-utca 38. sz. a.), a ki a szükséges utbaigazítást s bővebb felvilágosítást fárkinek szívesen megadja.

— **Az iparos munkások önképzésére alakult újpesti bizottság.** Illek Vince esp. plebanos díszelnökelnöke alatt múlt kedden este gyűlést tartott, melyen a bizottságot kibővítették és meghatározták a következő két előadás programját.

— **A gyorshajtás aldozata.** Revész János napszámot kedden délután az Árpád-úton Noz Pál egyfogatu kocsiával elgázolta. Eléveszélyes sérülésekkel vitték a Karolyi-fele kórházba, a hol rögtön gondos orvosi segélyben részesült.

— **Munkás-casino Újpesten.** Endre János, lapunk szerkesztője, elénk mozgalmat indított egy munkás-casino létesítése ügyében, mely nemes ügynek már sok támogatója van. Bizony, teremtsünk munkás-társadalmat!

— **Az újságírók sorsjátéka** iránt a magyar társadalom összes rétegeiben a legmélegebb érdeklődés és rokonszenv nyilvánul. Testületek és intézetek, mellányolva az újságírói sorsjáték céljának egyfelől humanitárius, másfelől kulturizáló és mindenképen nemzeti természetű, a legszívesebb jóindulattal támogatják az annak megvalósítására irányozott törekvéseket. Valóban példátlan ez a jelenség a sorsjáték terén. A magyar katolikus főpap-ság magatartása igazán jellemző arra a felfogásra, mely az újságírói sorsjáték dolgában uralkodik. Újabbán dr. Schlauch nagyváradi bíboros püspök 300 drb. sorsjegyért 150 frtot, Samassa Egri érsek hasonlóképpen 300 drb.

sorsjegyért 150 frtot, Hornig veszprémi püspök 200 drb. sorsjegyért 100 frtot küldött be a sorsjáték kezelőségének. Az újságírói sorsjáték különben oly kiváló nyeresemény-kilátásokat nyújt, melyek ezt a sorsjátékot páratlanlanná teszik. Tekintettel arra, hogy egy 50 kros sorsjeggyel hat húzáson lehet játszani, egy húzáson való részvétel körülbelül csak 8 krba kerül. Ezzel szemben áll az, hogy ugyanazzal az egy sorsjeggyel olyan hat főnyereményre van kilátás, melynek összege nem kevesebb mint 200.000 korona. Így tehát a sorsjátékkal összefüzdő nemes csel előmozdítása mellett azok, a kik sorsjegyeket vásárolnak a gyakorlati sikerek számára is szerfölött kecségetető kilátásokat szereznek meg. A sorsjáték kezelősege, mely eddig csak intézetek és testületek számára küldötte meg a sorsjegyeket, most az ország kiváló magánosainak is megkönnyíti a sorsjegyek megszerzését azáltal, hogy nekik ezeket megküldi. Remelhető, hogy az a pelda, melyet eddig az intézetek és testületek, meg a nagylelkű magyar katolikus főpapok nyújtottak, követőkre talál a maganosoknál is, és ezek is hozzájárulnak ahhoz, hogy az újságírói sorsjáték hamarosan és egyuttal hazafias cselje megvalósítsanak. Ez kívánatos is. E vegből óhajtható, hogy azok, kik a sorsjáték, kezelősegetől a küldendő 10 drb. sorsjegyet megkapják, ezeket megtartsák és az érték járó összeget a sorsjáték kezelőségének (Budapest, VI. Kosuth Lajos-utca 1. sz. a.) mielőbb megküldjék.

— **A mi jó az hathatos!** Daczára a sok savanyuvizek konkurrencziájának, sikerült a hírneves Krondorfi savanyuviznek évről-évre nagyobb forgalmat csinálni. Ez annak köszönhető, hogy a Krondorfi savanyuviz páratlan jóízű asztalviz, azonkívül, mint gyógyital nyálkaoldó hatásánál fogva úgy a gyomor, tüdő és a többi hurutos bántalmaknál az orvosok által a legjobb sikerrel alkalmaztatik.

MŰVÉSZET.

Népszerű kamara-hangverseny. A szokott nagy és díszes közönség előtt tartotta meg vasárnap délután a Grünfeld-Bürger egyes-társaság az első népszerű hangversenyt. A közönség tüntető pártfogása bizonyítja, hogy ez a derek társulat valóban kultúrmissziót teljesít, mikor olesó beleptidijak mellett a legtisztább művelzetet nyújtja. A társulat Haydn d-dur és Beethoven e-moll negyest interpretálta művészi virtuozitással. A Dvorak kvintettben azongorareszt *Eibenschütz* Ilona játszotta, ki remek játékkal valóssággal elkellesítette a közönséget. Meg is tapsoltak érte zajosan.

Visszatérés Marsaillesbe. A szolgálat-telele.

Dongh-khe faluban megkezdtek a század-nál a szolgálatot, a mely egész 1897. évi október hó 28-ig tartott, a mikor a legió egy nagy részének vissza kellett menni Franciaországba, Marsaillesbe.

Heifo kikötőjében hajóra ültek s december 23-án megérkeztek Marsaillesbe.

Emberünk ezen ut alatt oly rosszul lett, hogy midőn a hajó kikötött, a katonának a beteg kocsi-ra kellett őt vinni, a melylyel aztán a katonakórházba szállították, a hol 15 napig áhított gyógykezelés alatt, mivel olyannyira el volt esigázva, hogy a szolgálatra keptelen volt. Midőn a kórházat elhagyta, több a legióba osztott emberrel együtt hajóra vittek s megint Afrikába, Sidi-Bell-Abbesbe kellett menniök, a hol ő szolgálatának legnagyobb részét töltötte.

Sidi-Bell-Abbesbe érve, most már előtte ismerős volt minden. Itten voltak szolgálatban két hónapig, egészen 1898 márczius 20-ig, a mikor megjött nekik az az örömhír, hogy másnap letelik a szolgálati ideje s hogy ismét szabad lesz.

Másnap csakugyan megkapta a vegeiboc-sátást, s Párisig való utiköltséggel elláttak, mire ő rögtön hajóra is ült, a melylyel elindultak az idegen világreszből s megérkeztek Marsaillesbe. Innen Parisba ment, a hol egy hónapig tartózkodott, a mikor az öt évi kínos távollét után, — mely egészen megviselte s megtörte az erős fiatal embert — visszajött övéhez, hazája földjére, Magyarországra.

TÁRCZA.

Öt évig a francia idegenek légiojában.

(Egy újpesti ember Afrikában és Ázsiában.)

Elbeszélés után írta: *Freyler A. István.*

(Vége.)

Visszafelve a trombita-szóra, ezek feléjük közeledtek, s most már ezekkel egyesülve, kik 120-an voltak a kapitány vezetésével, együttesen kezdtek meg a rablok ellen a támadást. Elég erősek voltak most arra, hogy őket szurony-rohammal megtamadhassák s harc-keptelenné tegyék. Először is megkezdtek újból a tüzelest puskából és az agyuból is, mire ők visszatüzeltek, erre körülvettek őket és elsáncolt helyeikről folytattak ellenük a támadást. Öt napig tartott ez így, míg vegre a pirátok az ötödik napon megkiserlették a szökést. Ezt észrevéve, szuronysegezve a hegy mind a négy oldaláról nekik rohantak; Mintegy 3 óráig tartott ez a támadás, mely idő alatt egymásután lették a szuronyok alatt halálukat, nem bírván eléggé védelmezni magukat a légio erős támadása ellen. Az egész támadás alatt, amennyire tudtak puskáikkal hadakoztak és hosszú, kardalaku késeiket a katonák fejébe dobták, úgy hogy többen kö-zöttük elesetek kisebb-nagyobb sérülésekkel.

A rabló-csorda közül a ki csak birt az igyekezelt megszökni, míg a ki nem tudott

megszökni az elesett, vagy feglyul maradt a katonák kezei között, akiket aztán megöltö-ztek és később irgalom nélkül lefejezték. Tettek ezt már csak azért is, mert tudták, hogy ha megkegyelmeznék nekik, vagy ha elzárják őket, innen megszökve, ismét folytatják garaz-dálkodásaikat, amikor a katonákkal szemben, ha kezükbe kerülnek, a legnagyobb gonosz-ságokra képesek: szemüket kivágják, orrukat, füleiket lemetszik és ujjaitak kezük-labukról harapó-fogóval lehúzzák, tüzet raknak s karóra tüzve, elégetik őket. Ezen kegyetlenségeket a katonaság tudván, a szörványosan járó kato-nának mindig egy külön töltenyűk felre volt téve, azon ezérből, hogy ha esetleg a pirátok kezeibe kerülnek, ezen töltenyűvel életüknek inkább saját maguk végét vessenek.

A csatározás a pirátokkal oly módon ve-get ért s a parancsnoktól őrnagy a legényseg viselkedésével a legjobban meg volt elégedve, s megdicsérte mindnyájukat, kijelentve nekik, hogy most nagy részre oszolva, különböző helyekre kell menniök a századokhoz.

Emberünknek a Dongh-khe nevű hely-ségbe kellett mennie, az idegenek legioja 8-ik századba. Itt őket már nagy előkészületekkel várták, s a mikor megérkeztek, üdvözölték őket a sikeres csatáért, melyek után az összes érkezőket asztalokhoz ültettek s megvendégel-tek. Így mulattak aztán késő estig, a mikor a jó hangulatban a legényseg legnagyobb része annyira elázott, hogy sokakat zajos viselkedé-sükert el is csuktak s csak másnap reggel, mikor kijózanodtak bocsáttattak ismét szabá-don.

— Sauer Emil hírneves zongoraművész e hó 14-én este fel 8 órakor tartja hangversenyét a székesfőv. vígadó nagytermében. Jegyek: Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udvari zenekereskedésében kaphatók.

Szépirodalmi csarnok.
Bűnösök házassága.

— Regény. —

Írta: *Erschinger Jánosné.*

20

A lovagok leszálltak és Róger tiltakozása daczára kénytelen volt megadni magát. Ket lovacsendőr között, kezeit két oldalt a kengyelvashoz kötve, volt kénytelen megindulni a bresti törvényszék fele.

Az egész környéken mihamarabb elterjedt a hír, hogy a hatalmas Bete-noirt kétségbeesett ellentállása daczára elfogta Granbouche Louis a derek esendőrőrmester.

V. A tízenhetes számu.

Semmi sincs a mi celenkebb, vidámabb képet nyújtana egy tengeri kikötő városnál. Az elutazók örülnek az utazásnak és ama könyvek, melyeket az anyától, testvértől, hitvestől való bucsu csal a szemekbe, hihetetlen gyorsan száradnak fel a tengeri levegőtől, a mint az ut örömeitől kipirult arczon végig folynak. A hajósok sürgés-forgása, a teherhordók kiabálása, a csolnakosok éneke, az árboczok recsegése, a szelben vidáman lobogó zászlók, a kifeszült vitorlák — minden — minden szívet-lelket vidámító hatást gyakorol a kedélyre.

A bresti kikötő egyike a legvidámabbaknak, mert a brestiek kedélyes emberek, azonfelül egyszersmind hadi kikötő város is, tehát ott állomásozik a francia hadi hajórajnak egy része, azért csak úgy hemzseg a parton a sok tengerész, tiszt, tiszthelyettes, növendék, azok pedig legnagyobb bűnül a bánatot rojják fel egymásnak.

Es mégis volt a bresti kikötőben 1720. évi május 18-án körülbelül százötven ember, kiknek szíve a felelmentől elszorult s nagyot dobant, ha a »Hippolyte« nevű hajó elindulására gondoltak.

E hajó volt a hajórajnak egyik leghatalmasabbja, Camoneux kapitány pedig a legbátrabb tiszt, a legkülönöb tengerész.

A »Hippolyte« vitorlája pompásan feszült, fedélzete szinte fenylett a tisztaságtól, — miért tekintettek hát utasai, a helyett, hogy az általános örömben osztozkodtak volna, — félve, dobogó szívvel a horgony felszedése elébe?

Franciaország akkor foglalta el Paramaribot és Cayennet. A borstermelés kiaknázása milliókat jövedelmezett a francia kereskedőknek. Azonban a borsot természeteni kell, pedig a forró mocsaras vidéken folyton növekedett a balandóság, úgy hogy közmondássá vált, hogy egy zsák cayennei bors, egy francia életébe kerül; a kivándorlók száma mind-egyre kevesbbedett, a borstermelés csökkent s a termelők sehogy se tudták a dolgon segíteni. Végre egy gyakorlati elmejű jezsuita barát egy tervet eszelt ki, melylyel, mint mondani szokás, egyszerre két legyet lehetett lecsapni.

(Folyt. köv.)

DEUTSCH ZSIGMOND

Órás és ékszerész.

Alapított: 1875.

FŐÜZLET:

FŐÜZLET:

Ujpest,

Ujpest,

Árpád-ut 20. sz.

Kemény Gusztáv-u 1.

Ajánlja mindennemű

órák, arany,

ezüst és ékszerek

nagy választéku raktárát

Javítások a legpontosabban eszközötteknek.

ÓRÁKNÁL

2 évi jótállás biztosítottatik.

Arany- és ezüst töredékek

a legmagasabb áron vétetnek vagy becsereletnek. 1—20

Üzletem 1875. alapítottatik.

Áruk részletfizetésre is kaphatók.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

Mint **nyálkaoldó szer** ugy magában mint meleg tejjel vegyítve **köhögésnél, rekedtségnél, tüdőhurutnál** stb. legjobb gyógyszerrel ajánlatik.

Nehézén emésztő gyomorhurutnál kitünő hatása van! 1—6

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a n. é. közönséget, hogy a Colosseum nagytermében (Árpád-ut 23. sz.) minden **vasár- és ünnepnapon**

TÁNCZVIGALOM

rendeztetik.

A zenét a hírneves

VÖRÖSVÁRI ZENEKAR

szolgáltatja.

A n. é. közönség b. pártfogását és számos látogatását kérve, maradtam

tisztelettel

ROTH ADOLF

vendéglős

Aprított tűzifa (tölgyfahulladék)

métermázsája 80 kr.

Fuvaronként kapható:

Lövy Dávid és fiai czégnél,

gőzfűrés Ujpesten, Váci-ut 58. (2)

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 frt.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös oralanéz 60 kr.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításán kitüntetve, gyakorlatias nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbe-tegsegtől megment. Tartós és penztmegetlaka-ritó. Darabja 3 frt.

A penge *** csillagos aczelből és a többi részei alpacából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

(7)

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy **f. é. november 1-től** fogva a volt „Közművelődési kör” helyiségeit

lakodalmakra, bálokra, gyűlésekre és egyéb alkalmakra olcsón átengedem.

Katz Antal

(4)

a „Széchenyi kávéház” tulajdonosa.

MINDEN SORSJEGY UTÁNFIZETÉS NÉLKÜL
MIND A 6 HUZÁSON JÁTSZIK.

UJSAĞIROK SORSJÁTÉKA

FŐNYEREMÉNY
100.000 KORONA

5 NYEREMÉNY 20.000 KORONA stb. stb.

AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVÁNATRA 20% LEVONÁSSAL
AVALLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVASÁROLJA.

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Huzás már 1899. január 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

Márkus Sándor bank- és váltóháza, az ujpesti keresk. és iparbank és a „Közérdek” kiadóhivatala Ujpest. 1—9

Legfinomabb Princesse levélpapírok diszes dobozokban,
 elegáns emlékkönyvek és fényképalbumok,
 japán **szobadisztések** u. m. legyezők, ernyők,
 fényképtartók,
 továbbá **nagy választék**, levél- és írópapírok, írógar-
 niturák, rajz és festőszerekből. Legújabb kiadású képeskönyvek
 és ifjúsági iratok,
 üzleti könyvek és mindennemű nyomtatvá-
 nyok diszes és szabatos kivitelben.

SCHÖN BERNÁT

könyvkereskedő, papír- és nyomtatványszállító

Ujpest, Árpád-ut 15.

Fiókküzet: István-tér és templom-
 utca sarkán.

12

Telefon 19—95.

Reggelig nyitva!

Telefon 19—95.

É r t e s i t é s.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, hogy Ujpesten, Árpád-ut 48. szám alatt levő

Pannonia kávéházamat

a mai kor magasabb igényeinek teljesen megfelelőleg **átalakítottam**.

Nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot ezen nagyobb szabású átalakításnál, nem feledve azt, hogy a n. é. kö-
 zönség mind e mai napig jóindulatával és b. pártfogásával támogatott. Főtörekvésem oda irányult, hogy izlésesen berendezett he-
 yiségeimmel, jó tekeasztalokkal, bel- és külföldi hírlapokkal, kitűnő italokkal, pontos kiszolgálással stb. nagyrebecsült vendégeim-
 nek b. meglegedését kiérdemeljem.

*Együttal bátorodom igen t. vendégeimnek b. tudomására adni, miszerint abba a kellemes helyzetbe
 jutottam, hogy szerencsém volt*

nagyváradai Csillag Izsó

*hírneves primást megnyerni, ki 10 tagból álló zenekarával, személyes vezetése alatt, naponta 8 órától üzlet-
 zártáig*

H A N G V E R S E N Y E Z.

Azon reményben, hogy mindezek által igen tisztelt vendégeimnek kellemes szórakozást nyújtó estvéket szerzek,
 becses pártfogásukat továbbra is kérve, mely tisztelettel

☞ Kerékpárosok találkozása. ☜

Feldmann József

a »Pannonia« kávéház tulajdonosa.

Kitűnő szellőztető

B u f f e t.

Chambrée Separée.